

זהר הקדוש

עם ביאור הפּתּר וּתּכּוּד

פרשת ויקהל * ענין הקהלת בני ישראל לאחר העגל

במאמר זה יבואר בכמה אופנים ענין ההקלה שהקהיל משה את בני ישראל ואמר להם מצות תרומת המשכן. תחילה יבואר כי לפני חטא העגל היתה מתקבלת תרומת המשכן גם מן הערב רב, ולאחר החטא לא קבלו מהם, ולכן הקהיל משה את בני ישראל מתוך הערב רב, ובתוך כך יבואר שהצדיקים לוקים בגלל הרשעים שמתחברים להם. עוד יבואר כי היה חפץ משה כי כל ישראל ישמעו מצות תרומת המשכן. ועוד יבואר כי בעת חטא העגל התדבקו ישראל בסטרא אחרא, ולאחר החטא נטהרו ממנו, כפי שמוכח מן הפסוק 'ויקהל משה' (שמות לה א). ובתוך כך יבואר ענין קול הסטרא אחרא ועוצם קלקולו.

תָּא חֲזִי - בוא וראה, **מַה פְּתִיב** - כתוב במלחמת עמלק של שאול (שמואל א' טו ו) **'וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל הַקִּנִּי. מֵאֵן קִנִּי. דָּא יִתְרוּ. וְכִי מֵאֵן יְהִיב בְּנֵי יִתְרוֹ הַבָּא, לְמַהוּי דְיִוְרֵיהוֹן בְּעַמְלָק, וְהָא בִּירְיָחוֹ הוּוּ שְׂרִיין. אֲלֵא הָא פְתִיב (שופטים א טז) 'וּבְנֵי קְנִי חֲתָן מִשָּׁה עָלוּ מְעִיר הַתְּמָרִים אֶת בְּנֵי יְהוּדָה מְדַבְּר יְהוּדָה' וגו'. וכד עלו מתמן, שרו בתחומא דעמלק, עד ההוא זמנא דאתא שאול מלכא, דכתיב (שמואל א' שם) **'וַיִּסַּר קְנִי מִתּוֹךְ עַמְלָק. בְּנִין דְּהָא בְּזַמְנָא דְחִיבִיבָא אֲשַׁתְּכַחוּ (נ"א אתענשו), אֵינּוֹן חֲסִידֵי וּזְכָאֵי דְמִשְׁתַּפְּחִין בִּינֵייהוּ, מִתְּפָסוֹן בְּחֻבֵיהוֹן, וְהָא אוֹקְמוּהּ. בְּגִוּוֹנָא דָא, אֲלֵמָלָא הָהוּא עֲרַבּוּבִיא דְאַתְחַבְרוּ בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, לֹא אֲתַעֲנִשׁוּ יִשְׂרָאֵל, עַל עוֹבְדָא דְעִגְלָא.****

וְתָא חֲזִי, מַה פְּתִיב בְּקַדְמִיתָא (שמות כה ב), 'מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ, לְאַכְלֵלָא פְלָא, בְּגִין דְּבַעַא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד עוֹבְדָא דְמִשְׁכָּנָא מְכָל סְטְרִין, בְּמוֹחָא, וְקְלִיפָה. וּבְגִין דְּהוּוּ אֵינּוֹן עֲרַב רַב בְּגִוּוִיָּהוּ, אֲתַמַּר 'מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ, לְאַכְלֵלָא לֹון בִּינֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל דְּאֵינּוֹן מוֹחָא. וְכֵלְהוּ אֲתַפְקִדוּ. לְבַתֵּר סְטָא וִינָא לְוִינָה, וְאַתּוּ אֵינּוֹן עֲרַב רַב וְעַבְדוּ יֵת עִגְלָא, וְסַטּוּ אַבְתְּרִיָּהוּ אֵינּוֹן דְּמִיתוּ, וְגִרְמוּ לֹון לְיִשְׂרָאֵל מוֹתָא וְקַטּוּלָא. אֲמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְכָאן וְלַהֲלָאָה עוֹבְדָא דְמִשְׁכָּנָא לֹא יְהָ אֲלֵא מִסְטְרָא דִּישְׂרָאֵל בְּלַחֲדִיָּהוּ - מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן לֹא יִהְיֶה אֵלָּא מִצַּד יִשְׂרָאֵל לְבָד, וְלֹא יִקְבְּלוּ תְרוּמָה מִיַּד הָעֲרַב רַב. וּמִשּׁוּם כֵּךְ מִיַּד נֹאמַר (שם לה א), **'וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' וגו', וְכָתִיב בְּתַרְיָה - וְכָתוּב אַחֲרָיו (שם פסוק ה), 'קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לָהּ'. וּמְדַיִק הַכְּתוּב לומר 'מֵאִתְּכֶם' וְדָאֵי, לומר, שִׁיחָה תְרוּמוֹת לְמִשְׁכָּן רַק מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא פְקַדְמִיתָא - וְלֹא כְמַתְחִילָה, שִׁלְקוּ גַם מִן הָעֲרַב רַב, דְּכָתִיב 'מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ'.**

וְתָא חֲזִי - ובוא וראה, **מַה פְּתִיב בְּקַדְמִיתָא** - מה כתוב קודם שחטאו בחטא הקדוש ברוך הוא לקרבם תחת כנפיו.

העגל (שמות כה ב), 'דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי, וְקִשָּׁה, כִּי לְכַאוּרָה הִיָּה דִּי אִם נֹאמַר 'דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, וְתִיבּוֹת 'מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי' מִיּוֹתוֹת. וּמִתְרַץ, שֶׁהַכּוּנָה בְּתִיבּוֹת אֵלוֹ הִיא לְאַכְלֵלָא כָּלָא - לְכַלּוֹל אֶת כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵת הָעֲרַב רַב, שְׂכּוּלָם יִתְנוּ לְמִלְאכַת הַמִּשְׁכָּן. וְהַטַּעַם, בְּגִין דְּבַעַא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד עוֹבְדָא דְמִשְׁכָּנָא מְכָל סְטְרִין - מִשּׁוּם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן מְכָל הַצַּדִּים, דְּהֵינּוּ, בְּמוֹחָא - בְּמוֹחַ, דְּהֵינּוּ פְּנִימִיּוֹת הַקְדוּשָׁה, שֶׁהֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקְלִיפָה הַמְתַּעֲלָה עַל יַד הַקְדוּשָׁה, שֶׁהֵם הָעֲרַב רַב, שְׂרָצָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַרְבָּם תַּחַת כְּנַפָּיו. וּבְגִין דְּהוּוּ אֵינּוֹן - וּבְגַלְל שְׁהִיוּ אוֹתָם עֲרַב רַב בְּגִוּוִיָּהוּ - בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲתַמַּר - נֹאמַר גַּם 'מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ, וְלֹא יִדְּ בְּתִיבּוֹת 'דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה', כְּדִי לְאַכְלֵלָא לֹון - לְכַלּוֹל אֶת הָעֲרַב רַב, שֶׁהֵם הַקְלִיפָה הַמְתַּעֲלָה עַל יַד הַקְדוּשָׁה, בִּינֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל דְּאֵינּוֹן מוֹחָא - עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם הַמוֹחַ, דְּהֵינּוּ פְּנִימִיּוֹת הַקְדוּשָׁה, וְכֵלְהוּ אֲתַפְקִדוּ - וְכּוּלָם נִצְטוּוּ לְהַבִּיא תְּמוֹנוֹת לְמִלְאכַת הַמִּשְׁכָּן.

ומבאר, שלאחר שחטאו הערב רב בחטא העגל והתחברו עם החיצונים, לא רצה הקדוש ברוך הוא לקבל מהם תרומה למלאכת המשכן.

לְבַתֵּר סְטָא וִינָא לְוִינָה - אחר כך נטה מִן לְמִינוּ, וְהֵינּוּ, שַׂדַּד הָרַע שֶׁל הָעֲרַב רַב הַתְּגַבֵּר וְנִטָּה אַחַר שְׂרִשׁוֹ שְׂבַסְטְרָא אַחְרָא, וְלֹא הִתְעַלּוּ לְקְדוּשָׁה, וְאַתּוּ אֵינּוֹן - וְכֵאן אוֹתָם עֲרַב רַב וְעַבְדוּ יֵת עִגְלָא - וְעַשׂוּ אֶת הָעִגְלָא וְעַשׂוּ אֶת הָעִגְלָא, וְסַטּוּ אַבְתְּרִיָּהוּ אֵינּוֹן דְּמִיתוּ - וְנִטּוּ אַחֲרֵיהֶם מִיִּשְׂרָאֵל כָּל אֵלוֹ שְׂמִתּוֹ לְבַסּוּף לְאַחַר שְׂבַא מִשָּׁה, וְגִרְמוּ לֹון לְיִשְׂרָאֵל מוֹתָא וְקַטּוּלָא - וְגִרְמוּ לָהֶם לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל מִיתָה וְהִרִיגָה. לְכֵן אֲמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְכָאן וְלַהֲלָאָה עוֹבְדָא דְמִשְׁכָּנָא לֹא יְהָ אֲלֵא מִסְטְרָא דִּישְׂרָאֵל בְּלַחֲדִיָּהוּ - מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן לֹא יִהְיֶה אֵלָּא מִצַּד יִשְׂרָאֵל לְבָד, וְלֹא יִקְבְּלוּ תְרוּמָה מִיַּד הָעֲרַב רַב. וּמִשּׁוּם כֵּךְ מִיַּד נֹאמַר (שם לה א), **'וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' וגו', וְכָתִיב בְּתַרְיָה - וְכָתוּב אַחֲרָיו (שם פסוק ה), 'קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לָהּ'. וּמְדַיִק הַכְּתוּב לומר 'מֵאִתְּכֶם' וְדָאֵי, לומר, שִׁיחָה תְרוּמוֹת לְמִשְׁכָּן רַק מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא פְקַדְמִיתָא - וְלֹא כְמַתְחִילָה, שִׁלְקוּ גַם מִן הָעֲרַב רַב, דְּכָתִיב 'מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבָבוֹ'.**

על פי מה שהתבאר כי לאחר חטא העגל לא קיבלו תרומה מן הערב רב יבואר הפסוק 'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל'.

ובזה יבואר הכתוב **'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'**. ושואל, מאן אתר פניש לון - מאיזה מקום הקהיל את בני ישראל, כי לא יתכן שהכוונה רק להקהלה גשמית כפשוטו, שהרי כמה פעמים הקהיל משה את ישראל לדבר עמם ולא נזכר בכתוב. ומשיב, אלא,

בְּגֵן דְּהוּוּ אֵינּוּן - בגלל שהיו אותם ערב רב ביניהם - **אֶצְטְרִיף** - היה צריך **מִשֶׁה לְאֶכְנָשָׁא לֹוּן** - להקהיל את בני ישראל, **וּלְיַחְדָּא לֹוּן מִבְּיַנְיָהוּ** - ולייחד אותם מבין הערב רב, שיהיו מיוחסים וחשובים לעצמם, כיון שלאחר שהתדבקו הערב רב בסטרא אחרא, אין תרומתם ראויה למשכן, ולכן ייחד את בני ישראל כדי שרק מהם תבא תרומת המשכן.

רבי אבא מפרש כפשוטו את הלשון 'ויקהל' שנאמר רק כאן.

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי אֲבָא פָתַח וְשָׂא, לְמַה דְּוֹקָא בְּפִרְשָׁה זֶה תַּחֲמִיל עִם הַתְּקֵהלוֹת, שְׁלָא מִצְאֵנוּ כֵּן בְּשׁוּם פִּרְשָׁה. וְתִרְצֵן עַל פִּי הַנְּאֻמָּר בְּמִצְוֹת הַקְּהָל (דְּבָרִים לֹא יב), 'הַקְּהָל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׂים וְהַטָּף'. וּמַדְיִיק, מַה לְהֵלֵן בְּמִצְוֹת הַקְּהָל, הוּא כְּלָלָא דְכְּלָהוּ יִשְׂרָאֵל - הַכְּלָלוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, אוֹף הֵכָא - אִף כֵּאֵן בְּתְרֻמוֹת הַמִּשְׁכָּן, רַצָּה מִשֶׁה רַבִּינוּ שִׁיחָא כְּלָלָא דְכְּלָהוּ יִשְׂרָאֵל - הַכְּלָלוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל לְהִיקְהַל וּלְשִׁמּוּעַ מִפּוּי מַמְשׁ אֶת מִצְוֹת תְּרֻמוֹת הַמִּשְׁכָּן, וְלֹא כִּמוּ בְּשֹׂאֵר מִצְוֹת אֲשֶׁר רַק מִי שֶׁנִּדְבְּתוּ רֻחוֹ לְעִסּוֹק בְּתוֹרָה בֹּא לְשִׁמּוּעַ אֶת דְּבַר ה' אֲשֶׁר בְּפִי מֹשֶׁה. וּמוֹסִיף, וּמֵאֵן אֵינּוּן - וּמִי הֵם שֶׁהִתְקַהְלוּ לְתְרֻמוֹת הַמִּשְׁכָּן, הֵם שְׂתִין - שִׁישִׁים רַבּוֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׂים הַטְּפָלוֹת לְהֵם לְבַד, אֲבָל הֵטֵף לֹא נִקְהְלוּ לְבֹא לְשִׁמּוּעַ אֶת מִצְוֹת תְּרֻמוֹת הַמִּשְׁכָּן כִּמוּ בְּמִצְוֹת הַקְּהָל, מִשׁוּם שֶׁאֵינֵם יְכוּלִים לְתַרוּם.

רבי אלעזר מפרש את הפסוק 'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל' בדרך אחרת, ולשם כך מתחיל לבאר את הפגם שפגמו בעגל כפי שמתבאר מדברי יהושע.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח לבאר **קָרָא** - את הפסוק **וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בִּישְׂרָאֵל,** כי הפסוק מדבר **כַּד נַחֲתִית מִשֶׁה מִן טוּרָא דְסִינַי** - כאשר ירד משה מהר סיני לאחר שהתפלה ארבעים יום על ישראל לאחר חטא העגל, אז הקהילם משה. ולהלן יבואר כי פנימיות הקהלה זו שייכת דווקא לאחר שנטהרו מחטא העגל. וכדי לבאר זאת, מקדים לבאר את הפגם שנעשה בחטא העגל, **דְּכַתְיב** (שמות לב ז), **וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹל הָעָם בְּרַעַה וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בְּמַחְנֶה. וְשׂוֹאֵל, לְמַה כְּתוּב 'וַיִּשְׁמַע יְהוָה, וְכִי רַק יְהוָה שָׁמַע אֶת קוֹל הָעָם, וּמִשֶׁה לֹא שָׁמַע,** והלוא שניהם עמדו אז במקום אחד למרגלות הר סיני, ואם כן היה צריך לכתוב 'וישמעו את קול העם ברעה'. ומשיב, **אֶלָּא וְדָאִי** שגם משה שמע את קול התרועעה, ומה שכתוב 'וישמע יהושע', כי הוא בא ללמד בזה כי **עַד הִשְׁתָּא יְהוָה לֹא הוּוּ יַדַּע** - עד עכשיו לא היה יודע יהושע שחטאו בני ישראל בעגל, **וּמִשֶׁה הוּוּ יַדַּע** - ואילו משה היה יודע, לכן הדגיש הכתוב כי דווקא ליהושע נדמה לקול מלחמה.

מקשה כי אי אפשר לפרש את שמיעת קול התרועעה כפשוטו, אלא לשמיעה רוחנית. ושואל רבי אלעזר, אם כוונת הכתוב היא ללמד שיהושע לא היה יודע עדיין שחטאו בעגל, **אִי הֲכִי** - אם כן, מהו שכתוב **בְּרַעַה**, שמשמע, שעיקר החידוש הוא ששמע את קול התרועעה, והרי קול התרועעה גם משה שמע רק עתה, ואם כן היה לו לכתוב 'וישמע יהושע את קול העם' ולא יותר. לכן מסיק, כי אין כוונת הפסוק על השמיעה הגשמית, **אֶלָּא** 'וישמע' הוא לשון הבנה, והיינו שמיעה רוחנית, ומדייק כי הנה **בְּרַעַה** 'בה' **כְּתִיב** - כתוב, כי לפי פשוטו שהכוונה לתרועעה שהריע העם לעגל, היה צריך לכתוב 'ברעו' ע', וכיון שכתוב

בְּגֵן דְּהוּוּ אֵינּוּן עֶרְב רַב בִּינְיָהוּ, אֶצְטְרִיף לְאֶכְנָשָׁא לֹוּן, וּלְיַחְדָּא לֹוּן מִבְּיַנְיָהוּ.

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה. רַבִּי אֲבָא פָתַח, 'הַקְּהָל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׂים וְהַטָּף' (דְּבָרִים לֹא יב).

מַה לְהֵלֵן כְּלָלָא דְכְּלָהוּ יִשְׂרָאֵל, אוֹף הֵכָא כְּלָלָא דְכְּלָהוּ יִשְׂרָאֵל, וּמֵאֵן אֵינּוּן, שְׂתִין רַבּוֹא. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח קָרָא, בִּישְׂרָאֵל, כַּד נַחֲתִית מִשֶׁה מִן טוּרָא דְסִינַי. דְּכַתְיב (שְׁמוֹת לֵב יז) 'וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹל הָעָם בְּרַעַה וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בְּמַחְנֶה.' 'וַיִּשְׁמַע יְהוָה, וְכִי יְהוָה שָׁמַע, וּמִשֶׁה לֹא שָׁמַע. אֶלָּא וְדָאִי, עַד הִשְׁתָּא יְהוָה לֹא הוּוּ יַדַּע, וּמִשֶׁה הוּוּ יַדַּע.

אִי הֲכִי, מַהוּ 'בְּרַעַה'. אֶלָּא 'בְּרַעַה' בְּה' כְּתִיב, דְּהוּוּ קָלָא בְּסִטְרָא אַחְרָא הוּוּ. וַיְהוֹשֻׁעַ דְּהוּוּ אֲנָפוּי דְּסִיחְרָא, אֲסַתְפַּל בְּהוּוּ קָלָא דְּהוּוּ דְּסִטְרָא דְרַעַה, מִיַּד וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בְּמַחְנֶה! בְּהִיא שְׁעִתָּא אַתְבְּרוּ תְרִין לוּחֵי אֲבָנָא דְּהוּוּ בְּקַדְמֵיתָא. וְהָא אוֹקִימְנָא, דְּאֵינּוּן אַתְיִיקְרוּ עַל יְדוּי וְנַפְלוּ וְאַתְבְּרוּ. מַאי טַעְמָא. בְּגֵן דְּפָרְחוּ אַתְוּוּן מַגּוּ דְפָרְחוּ לֹוּחֵי אֲבָנִין.

תָּא תְוִי, בְּאַרְבַּע תְּקוּפִין דְּשָׁתָא, קָלָא אַתְעַר בְּאַרְבַּע סַטְרִין דְּעֵלְמָא. וְהוּוּ קָלָא, אַתְעָרוּתָא דְּסִטְרָא אַחְרָא עָאל בִּין קָלָא לְקָלָא, וְאַתְחַשְׁדַּן נְהוּרָא בְּקָלָא דְלִתְתָא.

התבאר כי 'קול העם ברעה', הוא קול הסטרא אחרא. ועתה יבאר ענין קול הסטרא אחרא בפרטות על פי ענין קול הסטרא אחרא המתעורר בעת התקופה.

תָּא חֲזִי - בוא וראה, **בְּאַרְבַּע תְּקוּפִין דְּשָׁתָא** - בארבע תקופות השנה, והיינו בעת שמסתיימת תקופה אחת ומתחלת התקופה שלאחריה, אז **קָלָא אַתְעַר** - מתעורר קול הסטרא אחרא **בְּאַרְבַּע סַטְרִין דְּעֵלְמָא** - בארבע רוחות העולם, וקול זה מקטרטג ותובע דין על חטאי בני ישראל. **וְהוּוּ קָלָא** - והקול ההוא, שהוא **אַתְעָרוּתָא דְּסִטְרָא אַחְרָא** - התעוררות הסטרא אחרא לקטרטג, **עָאל** - נכנס, כלומר, מתעורר **בִּין קָלָא לְקָלָא** של הקדושה, והיינו בין שתי אותיות של שם הוי"ה של שתי התקופות היוצאת והנכנסת, כי לכל אות משם הוי"ה יש קליפה כנגדה, והיא מתעוררת בעת סיום שלטון האות ההיא. וְעַל יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת הַסִּטְרָא אַחְרָא לְתוּבַע אֶת הַדִּין עַל הָעוֹלָם, **אַתְחַשְׁדַּן נְהוּרָא** - נחשך האור, והיינו שמידת הדין והגבורה שהיא חושך מתעוררת לדון את העולם **בְּקָלָא דְלִתְתָא** - על ידי הקול התחתון שהוא מידת המלכות, כיון שבה נאחזים החיצונים המקטרטגים ותובעים אותה לדון את העולם.

'ברעה' משמע כאילו כתוב 'ברעה', והיינו **דְּהוּוּ קָלָא בְּסִטְרָא אַחְרָא הוּוּ** - שהקול ההוא של התרועעה היה של הסטרא אחרא, כי קולם של ישראל נפגם ונכנס 'ברעה' שהוא הסטרא אחרא. ולכן לא שמע משה את קול התרועעה, כי מדרגת משה הוא 'פני חמה' שהוא מדת התפארת שאין שם אחיזת הקליפות.

מאידך **וַיְהוֹשֻׁעַ דְּהוּוּ אֲנָפוּי דְּסִיחְרָא** - שמדרגתו היתה 'פני הלבנה', שהוא בחינת מידת המלכות שיש בה אחיזת הקליפות, לכן **אֲסַתְפַּל בְּהוּוּ קָלָא דְּהוּוּ דְּסִטְרָא דְרַעַה** - הסתכל בקול התרועעה ההוא שהיה מצד הסטרא אחרא הנקראת 'רעה'. **מִיַּד כְּתוּב, 'וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בְּמַחְנֶה'**, כלומר, קול מלחמת החיצונים המתגברים במחנה ופוגמים במחנה ישראל הקדושים.

כיון שהתבאר שעל ידי חטא העגל התגברו החיצונים במחנה ישראל, מבאר רבי אלעזר מה גרמו החיצונים בזה.

בְּהִיא שְׁעִתָּא - בעת ההיא, שגברו החיצונים במחנה ישראל, **אַתְבְּרוּ תְרִין לוּחֵי אֲבָנָא דְּהוּוּ בְּקַדְמֵיתָא** - נשברו שני לוחות אבנים הראשונים, **וְהָא אוֹקִימְנָא** - והרי העמדנו, **דְּאֵינּוּן אַתְיִיקְרוּ עַל יְדוּי** - שהם הכבדו על ידיו של משה, **וְנַפְלוּ וְאַתְבְּרוּ** - ונשברו. **מַאי טַעְמָא** - מהו הטעם שנפלו פתאום ונשברו. ומשיב, **בְּגֵן דְּפָרְחוּ אַתְוּוּן מַגּוּ לֹוּחֵי אֲבָנִין** - משום שפרחו האותיות מתוך לוחות אבנים, כי האותיות היו הנפש ללוחות, וכיון שהתגברה הסטרא אחרא, פרחו נפש הלוחות כדי שלא תפגם, ונשארו הלוחות כגוף מת בלא נשמה, ולכן נפלו ונשברו.

הקדמה: שנים עשר חדשי השנה נחלקים לארבע תקופות של שלשה חדשים כל אחת, ונקראות על שם החודש הראשון שבהן, והן ניסן תמוז תשרי וטבת. בכל חודש ישנו צירוף של שם הוי"ה השולט בחודש ההוא, כל חודש בצירוף אחר. ולכל תקופה יש אות אחת משם הוי"ה שבה מתחילים צירופי שם הוי"ה של חדשי תקופה זו. לעומת אותיות אלו של שם הוי"ה של התקופות, יש ארבע קליפות הנקראות 'תורה' 'בוהו' 'חושך' 'תהום', לכל אות יש קליפה אחרת כנגדה, ואלו הקליפות מתעוררות בין תקופה לתקופה, לדון את העולם על החטאים שעברו ישראל בתקופה שעברה.

התבאר כי 'קול העם ברעה', הוא קול הסטרא אחרא. ועתה יבאר ענין קול הסטרא אחרא בפרטות על פי ענין קול הסטרא אחרא המתעורר בעת התקופה.

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" >
ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

